

Spørsmål 4 (2023) fra Cathrin Janøy (MDG): Spørsmål knyttet til at klimagassutslippene i Drammen øker med 11%

Til: Rådmannen
Fra: Cathrin Janøy (MDG)

Dato: 20.01.2023
Saksnr: 23/00858-5
Deres ref:

Miljødirektoratet melder at klimagassutslippene i Drammen har økt med 11 % fra 2020 til 2021.

Hva skyldes denne kraftige økningen, og hvilke konkrete tiltak foreslås gjennomført for at vi skal få et positivt resultat i de ulike sektorene framover?

Svar

Oppdatert svar pr 30.01.2023:

Rådmannen har fått nytt svar fra Miljødirektoratet vedr. økte utslipp fra sjøtransport som gir grunnlag for å videreformidle oppdatert informasjon relatert til sjøfart.

Miljødirektoratet har undersøkt nærmere og konkluderer med at det ikke har vært cruiseskip i Drammen kommune i 2021. Utslippsestimatet for sjøfart i Drammen kommune i 2021 vil korrigeres ved at utslippsbidraget fra cruiseskip fjernes. Dette utgjør 7 847 tonn CO2 noe som tilsvarer årlig utslipp fra ca 3 900 biler. Kystverket så også nærmere på saken, og kryssjekket mot andre kilder som ikke viste spor av cruiseskip innenfor kommunegrensene. Likevel har altså det blitt allokert et utslipp til kommunenivå, det vil si en automatisk feiltolkning av data. Kystverket jobber videre med å finne ut hvor årsaken til feilen ligger.

Med oppdatert tallgrunnlag viser fortsatt statistikken fra Miljødirektoratet en økning i de totale direkte utslippene fra 2020 til 2021 på 7,8 %.

Svar pr 19.1.2023:

Ny statistikk fra Miljødirektoratet over klimagassutslipp innenfor Drammens geografiske grenser (direkte utslipp) ble offentliggjort 17. januar 2023. Totalt sett har utslippene i Drammen gått ned med 17 prosent i perioden 2009-2021. Veitrafikk er fortsatt den største utslippskilden i Drammen med 43 % i 2022. Denne kategorien har holdt seg stabil fra 2020 til 2021.

Ifølge statistikken skyldes økte utslipp fra 2020 til 2021, økte utslipp i kategoriene: Industri, olje og gass, sjøfart, energiforsyning og avfall og avløp.

Årsaker og mulige tiltak er kommentert under pr kategori. Rådmannen vil analysere tallene nærmere og være i tett dialog med de berørte sektorene for å drøfte mulige fremtidige tiltak for å redusere direkte klimagassutslipp i Drammen.

Oppvekst og utdanning, Helse, sosial og omsorg

Politisk sekretariat

Organisasjonsnummer
921234554

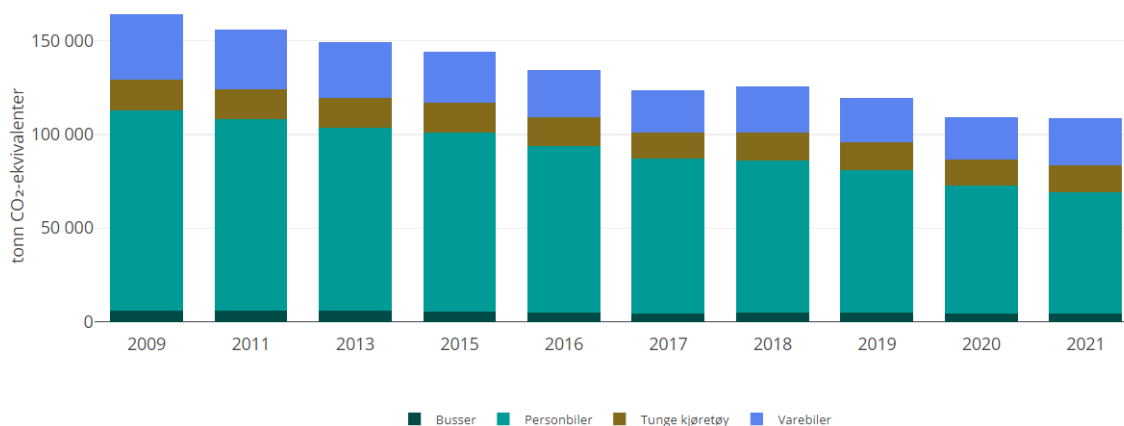
Postadresse
Postboks 7500
3008 DRAMMEN

Besøksadresse

Telefon +4732040000
kommunepost@drammen.kommune.no

Veitrafikk

Veitrafikk er fortsatt den største utslippskilden i Drammen med 43 % av utslippene i 2021. Denne kategorien har holdt seg stabil fra 2020 til 2021. Utslipp fra personbiler har gått ned fra 2020 til 2021, mens utslippene fra varebiler har økt med 11 % fra 2020 til 2021.

Rådmannen har sett nærmere på tall knyttet til varebiler. Tabellen er hentet fra www.ssb.no: 11823: Registrerte kjøretøy, etter region, drivstofftype, statistikkvariabel og år

Drammen kommune	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Bensin	502	429	390	385	337	317
Diesel	9158	9776	10599	11085	11877	13188
Parafin	0	0	0	0	0	0
Gass	2	7	9	10	8	7
El.	14	17	31	58	150	1080
Hydrogen	0	0	0	0	0	0
Bensin hybrid, ladbar	0	0	1	0	0	3
Bensin hybrid, ikke ladbar	0	1	1	0	0	0
Diesel hybrid, ladbar	0	0	0	0	0	1
Diesel hybrid, ikke ladbar	0	0	0	0	5	5
Annet drivstoff	0	0	0	0	0	0
Sum	9 676	10 230	11 031	11 538	12 377	14 601
El-andel varebiler	0 %	0 %	0 %	1 %	1 %	7 %

For Drammen kommune har andelen elektriske varebiler økt markant fra 1 % i 2020 til 7 % i 2022, og Miljødirektoratets oversikt viser at antall km årlig kjørt med varebiler i Drammen kommune har økt med 11% fra 2020 til 2021.

Reduksjon av trafikkbehovet er en viktig satsning i forslag til klimastrategi for Drammen 2030 som nå er på høring.

Rådmannen er i gang med å utarbeide politisk sak om fossilfrie drivstoff i Drammen kommune for elektrisitet, hydrogen og biogass. Her vil strategier og tiltak for å legge til rette for fossilfrie drivstoff bli lagt frem.

Industri, olje og gass

I denne kategorien skyldes økningen spesielt økte utslipp fra to bedrifter, Norgips AS og Vajda-Papir Scandinavia AS. Rådmannen har vært i kontakt med begge disse bedriftene.

Norgips opplyser på e-post til kommunen 18.01.23 at de har hatt 10 % produksjonsøkning av gipsplater fra 2020 til 2021 i sin fabrikk i Svelvik. Hovedenergibærer for produksjon av gipsplater i 2020 og 2021 har vært flytende naturgass (LNG). At utslippet fra Norgips i Drammen kommune har økt med 10,9 % samsvarer derfor med økt aktivitet/produksjon.

Norgips har satt seg mål om å redusere klimagassutslippene med 25 prosent innen 2025 og 55 prosent innen 2030. Norgips opplyser videre at de jobber med å redusere sine klimagassutslipp fra hele verdikjeden, som også inkluderer utslipp fra deres aktivitet andre steder enn i Drammen (indirekte utslipp). Et konkret tiltak som Norgips har gjennomført i den forbindelse, har vært å kutte i bruken av fossildrevne semitrailere, og i større grad benytte tog og båt til transport av varer og råvarer. Dette fremkommer ikke i Miljødirektoratets tall, som kun viser direkte utslipp innenfor Drammen kommunes geografiske grense.

Sjøfart

I kategorien sjøfart er økte utslipp knyttet til underkategorien cruiseskip/passasjerskip. Dette er en kategori som Drammen tidligere ikke har hatt utslipp fra.

Rådmannen har vært i kontakt med Miljødirektoratet som opplyser om at utslipp er basert på tall fra Kystverket som har oversikt over kysttrafikkens ruter og destinasjoner. De oppgir at det i statistikken for Drammen viser et cruiseskip eller passasjerskip som har ligget innenfor kommunegrensene fra april til september 2021. Rådmannen har videre vært i kontakt med Drammen havn som opplyser om at de ikke kjenner til at passasjerskip eller cruiseskip har ligget innenfor kommunegrensen, og rådmannen har derfor tatt ny kontakt med Miljødirektoratet for å få klarhet i dette.

Til informasjon har Drammen havn investert i et stort landstrømanlegg, som har vært i drift siden 2020, men ingen fartøy/skip har tatt i bruk dette tilbudet enda. Dette skyldes at skip som ankommer Drammen havn må være tilrettelagt for å kunne benytte seg av landstrøm. Rådmannen vil undersøke nærmere hvordan kommunen i samarbeid med havnen kan bidra til at flere tar i bruk landstrøm, som et tiltak for å redusere Drammen kommunens klimagassutslipp.

Energiforsyning

Økningen i kategorien energiforsyning kommer fra produksjon av fjernvarme.

Drammen Fjernvarme opplyser på e-post til kommunen 17.01.23 at økningen i utslipp fra 2020 til 2021 skyldes økt bruk av fossile energikilder til fjernvarmeproduksjon. 2021 var et kaldere år enn 2020 og det var derfor behov for mer spisslastproduksjon. Drammen Fjernvarme opplyser videre at foreløpige tall for 2022 viser at utslippene har gått ned sammenlignet med 2021. I 2022 har Drammen fjernvarme benyttet mer bioolje til fjernvarmeproduksjon. Drammen Fjernvarme har som mål å bli utslippsfrie fra 2024. For å nå dette målet er de i gang med å doble sin varmpumpekapasitet.

Avfall og avløp

Kategorien avfall og avløp har hatt en økning i utslipp som kan spores til kategorien deponigass. Deponigass er metangass som dannes fra forråttelse/nedbryting av biologisk materiale i gamle/nedlagte avfallsdeponier (søppelfyllinger). Det er flere slike nedlagte deponier i Drammen, men det kun hos Lindum at det hentes ut deponigass til energiproduksjon. Miljødirektoratet benytter en standardmodell for beregning av utslipp fra deponier. Lindum oppgir i e-post til Drammen kommune den 18.01 at utgangspunktet for økte utslipp i 2021 har med beregningsmodellen å gjøre, og at modellen ikke er tilstrekkelig representativ for Lindums deponi. Lindum gjør jevnlig kartlegging av utslipp av deponigass. Denne kartleggingen viser ikke økning av utslipp. I 2021 hadde Lindum et lavt uttak av deponigass til energiproduksjon. Lindum oppgir at årsaken til dette var at 2021 var et tørt år, slik at nedbrytningsprosessen gikk saktere, med påfølgende lavere produksjon av deponigass og dermed lavt uttak av deponigass.